

M.Com(New) Semester - 3 (CBCS) Examination**Nov/Dec-2023 (NEW COURSE)****Management of Industrial Relations I (Elective (New))****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧	મજૂર કરાર કાયદો-1970 ના પ્રતિબંધો અને મુખ્ય માલિકની જવાબદારીઓ સમજાવો.	(૨૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૧	મજૂર કરાર કાયદો-1970 મુજબ કેન્દ્રીય અને રાજ્ય સલાહકારી બોર્ડ સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૨	સામૂહિક સોદાગીરી એટલે શું? સામૂહિક સોદાગીરના લક્ષણો અને પ્રક્રિયા સમજાવો.	(૨૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૨	સામૂહિક સોદાગીરીના કાર્યો અને અવરોધો સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૩	સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારી એટલે શું? તેના હેતુઓ અને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો.	(૧૫)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૩	(A) સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીના સ્વરૂપો અને સ્તર. (B) સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીની અસરકારકતા માટે જરૂરી શરતો સમજાવો.	
પ્રશ્ન.૪	શિસ્તનો અર્થ, લક્ષણો અને હેતુઓ સમજાવો.	(૧૫)
	અથવા	
પ્રશ્ન.૪	તકરાર નિવારણ એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવો.	

ENGLISH VERSION

Que.1	Explain prohibition of the contract labour act-1970 and liabilities of the principle employer.	(20)
	OR	
Que.1	Explain Central and state Advisory Board of contract labour act-1970.	
Que.2	What is collective bargaining? Explain characteristics and process of collective bargaining	(20)
	OR	
Que.2	Explain functions and factors obstructions of collective bargain.	
Que.3	What is workers participation in management? Explain objectives and factors affecting to workers participation in management	(15)
	OR	
Que.3	(A) Forms and level of workers participation in management (B) Explain necessary conditions of effective working of workers participation in management	
Que.4	Explain meaning, Characteristics and Objectives of discipline.	(15)
	OR	
Que.4	What is grievance handling? Explain its importance.	
